

Hitimo zato,
 revolucionarji,
 potomci gorja,
 tja gor,
 na naš najvišji vrh, na Mount Everest.
 (Konec prihodnjič.) — Bratko Krefc.

K R O N I K A

Opera. Razen Gjungjenčeve iz Beograda ter Horjana iz Varšave tokrat ni bilo pomembnejših gostovanj. Kot pozitivum moremo beležiti le Gjungjenčevo, ki je kot Madame Butterfly pokazala velik glasovni material ter dobro šolo. Tudi kreacija vloge po igralski strani je bila vseskozi preiščljena ter podana za naše pojme skoro hiperjaponsko. Horjan je napravil name dojem začetnika, ki razpolaga s precejšnjim materialom, ne pa s šolo, še manj pa z dobrim okusom. Nastopil je v «Plesu v maskah». — «Čarobne piščali» v nekaterih novih zasedbah si še nisem mogel ogledati.

V proslavo petindvajsetletnice umetniškega delovanja mojstra Betteta so dali pod prav dobrim Neffatovim vodstvom Flotowa romantično opero «Marta» (Sejem v Richmondu). «Marta» je šibko, eklektično delo ter ga je ohranila na repertoarjih manjših odrov «prijazna» melodika, ki ji lahko sledi tudi najkomodnejša publika. Videti je, da privlačne sile nima več. Kajti kljub bombastičnim domislekom ter melodičnim frazam, preračunanim za ulico, zveni Flotowu orkester zelo, zelo revno. Mesto obogatitve v harmoniji ter instrumentaciji vidimo samo šablono, ki pa se še zdaleka ne dá primerjati kvalitativni višini njenih vzorov. Bogatega zakupnika Plumketta je podal Betteto mojstrsko v petju in v igri. Sploh je bila vsa premiera podana v tako slavnostnem razpoloženju kot redkokedaj kaka. Banovec se je tokrat izredno odrezal. Igralski vloga Lyonela ne nudi nič osobitega, ima pa hvaležne arije, po katerih je bil Banovec deležen priznanja na odprti sceni. Davidova je podala lady Harrieto Durham boljše kot smo pri njej vajeni. Potrudila se je. Tudi v izgovorjavi napreduje; v primeri z ostalimi pa ji do cilja manjka še precej. Medvedova kot Nancy je svoji vlogi popolnoma ustrezala. Njen nekoliko rezki glas je bil tukaj prav na mestu. Zelo dober je bil lord Tristan Mickelford, ki ga je kreiral Janko. Perko je kot sodnik zadovoljil.

Neprimerno več kot «Marta» nam je nudil Beethovnov «Fidelio», novo nastudiran v deloma novi zasedbi. Ravnatelj Polič, ki je opero dirigiral, je izbrusil orkester v detajle. Posebno fino nam je podal veliko overturo «Leonora III», ki je ena najlepših orkestralnih skladb ne le klasične dobe, ampak še danes. Naslovno vlogo je odpela Mitrovičeva naravnost genljivo. Kako občuteno je ustvarila veliko arijo v drugi sliki! Kako ekonomski je razpolagala s svojim krasnim glasom, da si je prihranila glavni register za sklepni del arije! Tako gradacijo, kot jo je dosegla Mitrovičeva v tej ariji, moremo mirno imenovati resnično stvaritev. Nепrecenljiva pevka za našo opero! Verdi, Puccini, Leoncavallo, Mozart, Beethoven, Prokofjev — vse ji leži in vse podaja slogu primerno. Zelo rad bi jo slišal v koncertni dvorani z modernim sporedom. Florestana je podal Kovač z velikim razumevanjem ter z veliko ambicijo, le par sunkov v začetku drugega dejanja me je motilo. Tega bi se Kovač z malo več pozornosti lahko odvadil. Izboren je bil Rumpel

kot Roko. On intonira neverjetno čisto, dinamično obvlada vse stopnje ter je izvrsten v prozi. Mohorič se je pri Fideliju odrezal kot malokdaj. Betteto ima wagnerski material, ki je prišel v zadnji sliki prav posebno do veljave. Sploh se mi dozdeva ta vloga že nekaka slutnja wagnerskih pompozni junakov. Ribičeva je bila prisrčna Marcelina, vseskozi živahna. Z brutalno igro in petjem ter neprestanim bičanjem škornjev se pri Holodkovu ne morem strinjati, da o površni, nerazumljivi izgovarjavi niti ne govorim. Beethoven ni kanibal, temveč klasik. In končno don Pizzaro tudi ni bil nikak «lintvern». Pravijo, da ima Holodkov krasen glas. Ako je to res, bi bil že skrajni čas, da nam ga vendar pokaže, sicer bomo začeli dvomiti o tem. Mimogrede bodi omenjeno, da se zaupni dopisi ne mečejo v take kraje, kjer jih utegne vsakdo najti. Tempo in pojmovanje Beethovna, velika muzikalnost ter preciznost, s katero je Polič opero naštudiral in podal, pravilna razdelitev vlog, disciplina na odru in v orkestru — vse to je prispevalo, da je bila prva predstava novo naštudiranega Fidelia kljub skromnim sredstvom, s katerimi razpolaga opera, pravi praznik. Upravičeno so se čudili beograjski kritiki ob priliki gostovanja naše opere, kako se s tako malim aparatom morejo dajati «Tri oranže». Tudi glede Fidelia bi se človek vprašal: «Ali je to mogoče?» Da je mogoče, nam je dokazal ravnatelj Polič ter vsi sodelujoči. Opereta nas je seznanila s sodobno «jazzovo» tvorbo. «Lady X» je plehka, slabo instrumentirana, nečisto zveneča šablonska opereta. Šablonska ne kot opereta, ampak kot tvorba. Pustolovina! Mogoče detektivka! Slab biograf. Z vidnim navdušenjem jo je korajžno oddirigiral Balatka, ki je dal, kar je bilo možno dati, vzeti ni mogel ničesar. Zasedba je bila običajna s Poličevo in Drenovcem v glavnih vlogah. Po svojih močeh so prispevali Ribičeva, Peček, baletni zbor (celo z vnemo!) ter orkester, reflektorji itd. Neffat je vodil godbo za sceno.

Kar se tiče uprizoritev operet v naši operi, bi ne bilo nezanimivo, ako bi tu pa tam na merodajnih mestih vsaj deloma razmišljali o članku prosvetnega ministra Grola, ki je izšel menda v aprilski številki «Nove Evrope».

Slavko Osterc.

Mariborska drama je v drugem delu sezone igrala sledeče stvari: D. Signorini: «Živio, tatovi!», Wedekind: «Glasba», M. Predić: «Polkovnik Jelić», Jaroslav Hašek: «Dobri vojak Švejk» in A. Leskovec: «Dva bregova».

Krepak vzpon iz prvega tromesečja dosega realne vrednote: umetniško zaokrožene vprizoritve, dobre režije in igre poedincev, splošno izboljššan igralski nivô in znaten porast obiska in zanimanja za dramo.

Kot umetniški celoti najbolje uspeta «Glasba» in «Dva bregova» v režiji R. Pregarca, ki v prvi napeto in plastično izrazi porog, ko lušči s konvencionalnega življenja popleskano propast kulturnega sveta. Njegovo samoniklo režijo sploh odlikuje poglobljen študij, delo v detajle in preko manir, mode in struj zgoščena močna subjektivna nota, ki vtisne vprizoritvam režiserjev umetniški obraz. Kraljeva s kultivirano igro sprva interpretira prof. Reisnerjevo napačno. A. Kovačičeva pokaže kot Klara zdravo, a propadajočo ženskost z lepo rutino. Skrbinšek ubere v ulogi prof. Reisnerja v pravo smer, a preplitko in ne dovolj prepričevalno. — V drami «Dva bregova» (pomemben pojav v slovenski dramatiki) režija odrsko nadaljuje v nje stilizirani realistik in doseže v prvem in v zboru beračev drugega dejanja res sijajne rezultate. Režiser lepo obvladuje resnično množico v tretjem aktu, učinkovito razsvetljuje prizore, označujoč sceno z mostom, pod kojega oboki sta beznici dejanja,